

Čert vyletěl komínem

Zkusili jste se někdy na svět podívat z kominické perspektivy? Je to báječný pohled.

Když se to vezme kolem a kolem, prvními českými komínáři byli Jaromír Hanzlík s Magdou Vašáryovou. Ovšem Svaz českých komínářů vznikl nezávisle na filmovém zpracování Hrabalových Postřižin. Premiérový výstup provedli v roce 1981 gymnaziální spolužáci Vladimír Randýsek a Martin Vyštejn. Důvod? První jmenovaný koukal celý život záchodovým okénkem na komín michelské spalovny a toužil na něj vylézt. Proto vzal do party svého kamaráda a společně stočtyřicetimetrovou stavbu zdolali. Původně mělo jít o jednorázovou akci, ale úspěch probudil v pokořitelích opravdovou vášň.

Lezci v kleci

Šplhání na komín není dvakrát nejbezpečnější činnost. Všechny výstupy se totiž konají bez jištění. Můžeme vás ale uklidnit tím, že ve dvacetileté historii svazu nedošlo k žádnému vážnému zranění či, nedejbože, k úmrtí. U většiny komínů je žebřík chráněný kovovou klecí, takže i kdyby člověk na vrcholu podklouzl, má velkou šanci na přežití. U starších cihlových komínů ochranná klec chybí, ovšem v několikametrových odstupech jsou mezi stupačky zabudované drátěné skruže. Unavený komínář se může klidně uprostřed výstupu opřít a odpočinout si.

Šplhání do výšky několika desítek nebo stovek metrů dá docela zabrat. Netrénovaného člověka budou nejspíš napoprvé bolet ruce. A není se co divit. Výstup na nejvyšší český komín ve chvaletické elektrárně (305 metrů) trval dvě a půl hodiny. To ale neznamená, že by se komínáři dvě a půl hodiny křečovitě drželi žebříku. Pokud je komín vyšší než sto metrů, mívá zpravidla po obvodu několik ochozů, které při delších výstupech slouží jako vítaná odpočívadla.

Počítání schodů

Zajímá vás, co je na komínaření vůbec nejtěžší? Pomineme-li překonání závratí, pak asi začátek každého výstupu. Jenom výjimečně totiž žebřík začíná hned u úpatí komínu. Většinou se první příčka nachází až ve výšce 3 až 4 metry. Proč? To nikdo neví. Možná tím architekti chtěli zamezit právě tomu, aby jim po komínu lezly nepovolané osoby.

V současnosti vede Svaz českých komínářů údaje o víc než dvou stovkách českých komínů, na kterých stanula lidská noha. Jejich seznam najdete na internetových stránkách svazu. U každého komínu je uvedná výška, počet ochozů a také počet nádorů. Některé komíny totiž mají ve výšce několika desítek metrů zvláštní prstenec, který kdysi sloužil nebo ještě slouží jako vodojem. Ptáte se, jak komínáři zjistí přesnou výšku staveb, na které lezou? Jednoduše. Změří si rozstup příček na žebříku a pak cestou na vrchol všechny příčky spočítají. Vynásobením obou údajů dojdou ke konečnému číslu. V poslední době svoje údaje kontrolují ještě podle geodetických map.

Komíny podle pravidel

Abyste se stali členem Svazu českých komínářů, musíte zdolat jeden komín vysoký minimálně 50 metrů nebo dva komíny vyšší než 15 metrů. Členové pak musejí ctít tři základní pravidla. Zaprvé -- na jeden komín smí komínář vystoupit maximálně třikrát. Další výstupy už mu nebudou započítávány do statistiky. Zadruhé -- během jednoho dne smí komínář provést pouze jeden výstup. Tohle omezení se dá obejít tím, že polezete na komín těsně před půlnocí a po půlnoci si svůj výstup zopakujete. Zatřetí -- všechny výstupy se musejí provádět minimálně ve dvojici. Z toho jeden člověk musí být členem svazu. Bližší informace o lezení na komíny najdete na internetové stránce www.reference.cz/kominy.

Na závěr jsme si nechali jednu hádanku. Myslíte si, že funkční komín pálí, nebo ne?

Reportáž psaná na komínu

1 Komín bývalého libeňského pivovaru ční do výšky "pouhých" 40 metrů, ale zato nemá žebřík chráněný železnou klecí.

2 První příčka začíná až ve třech a půl metrech, proto k nástupu na komín používáme hromosvod. Jde to snadno.

3 Cesta nahoru pěkně odsýpá. Protože nás ale leze sedm najednou, musíme se na komínu vzájemně vyhýbat.

4 Nahore se dotýkáme vrcholu a dáváme se na sestup. Celá cesta až do závěrečného seskoku trvá necelých deset minut.

5 Třešinku na dortu obstarává příjezd policistů, kteří dostali hlášku, že na komín lezou dvě malé děti.